

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4100-04-01/2012
P/12/086

Rzeszów, dnia   kwietnia 2012 r.

**Pani
Małgorzata Niedzielska**

**Kierownik finansowy
Sądu Rejonowego
w Dębicy**

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2012 r. poz. 82), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Sądzie Rejonowym w Dębicy, zwanym dalej Sądem, kontrolę wykonania planu finansowego w ramach budżetu państwa w 2011 r. w części 15/09 *Sąd Apelacyjny w Rzeszowie*.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie – stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK – przekazuje Pani Kierownik niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Sąd planu finansowego w ramach budżetu państwa w 2011 r.

Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności:

- realizacja wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym,
- dokonywanie zmian w planie finansowym wydatków w granicach upoważnień dysponenta trzeciego stopnia,
- celowość i legalność dokonywanych wydatków,
- terminowość przekazywania zrealizowanych dochodów budżetowych,
- rzetelność sporządzonych rocznych sprawozdań budżetowych.

W kontroli ustalono, że Sąd zrealizował w 2011 r. dochody budżetowe w wysokości 2.886,98 tys. zł, z czego 2.857,91 tys. zł (99 %) stanowiły dochody z tytułu orzeczonych przez Sąd grzywien oraz opłat i kosztów sądowych. Na podstawie badania próby dochodów 239,7 tys. zł, przekazanych w czerwcu 2011 r. na rachunek dochodów budżetu państwa, Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, iż Sąd terminowo i w prawidłowej wysokości przekazał te dochody do budżetu.

Zbadano w kontroli inne – niż z ww. tytułów – dochody, w kwocie 27,8 tys. zł, i stwierdzono, że zostały one ustalone w prawidłowych wysokościach.

W kontroli ustalono, iż ewidencja dochodów na koncie 221 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych* oraz na koncie 720 – *Przychody z tytułu dochodów budżetowych*, nie była prowadzona zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz z zasadami określonymi w *Zakładowym planie kont* Sądu.

Na koncie 221 – poza należnościami z tytułu grzywien, opłat i kosztów sądowych orzeczonych przez Sąd – nie ewidencjonowano należności z tytułu innych dochodów budżetowych, w tym należności z tytułu czynszu za wynajem powierzchni w budynku Sądu i odsetek od nieterminowej zapłaty tego czynszu, z tytułu sprzedaży składników majątkowych, wynagrodzenia płatnika składek na ubezpieczenia społeczne oraz orzeczonej przez Sąd likwidacji depozytu.

Na stronie Ma konta 221 oraz stronie Wn konta 720 nie ewidencjonowano odpisów należności z tytułu orzeczonych przez Sąd grzywien, opłat i kosztów sądowych. Na stronie Wn konta 221 oraz Ma konta 720, jako należności z tytułu grzywien, opłat i kosztów sądowych nie były ewidencjonowane kwoty przypisów, lecz kwoty stanowiące różnicę pomiędzy przypisami a odpisami.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że powyższe nieprawidłowości w zakresie ewidencjonowania dochodów budżetowych nie powodowały negatywnych skutków dla realizacji planu finansowego Sądu w 2011 r.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia fakt, iż od 2012 r. w Sądzie zmieniono zasady księgowania i ewidencjonuje się – na ww. kontach – odpisy oraz pełne kwoty przypisów dochodów, a na koncie 221 uwzględnia się wszystkie dochody przypisane.

Najwyższa Iza Kontroli stwierdza, iż wydatki Sądu realizowane były w granicach kwot określonych w planie finansowym.

W kontroli ustalono, iż wydatki Sądu określone w planie po zmianach w wysokości 9.190, 5 tys. zł, zostały wykonane w wysokości 9.186,8 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe zostały przekazane na rachunek dysponenta drugiego stopnia w terminie określonym w § 21 ust. 4 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 stycznia 2008 r. w *sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych* (Dz. U. Nr 11, poz. 69 ze zm.) oraz w § 16 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w *sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa* (Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.).

Kierownik finansowy Sądu dokonywała zmian w planie wydatków w granicach upoważnień dysponenta trzeciego stopnia, określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości.

W kontroli badaniem objęto wydatki w łącznej kwocie 1.245,3 tys. zł, co stanowiło 41% pozapłacowych wydatków Sądu.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, wszystkie zbadane wydatki były celowe dla funkcjonowania Sądu i realizacji jego zadań. Analizą objęto postępowania o udzielenie zamówień publicznych – o wartościach przekraczających równowartość kwoty 14.000 euro – i stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.). Zamówienia o wartościach nieprzekraczających ww. kwoty, dokonywane były zgodnie z obowiązującymi w Sądzie zasadami udzielania takich zamówień.

W kontroli ustalono, że Sąd dokonywał płatności ze znacznym wyprzedzeniem wobec fatycznego terminu płatności, wynikającego z umów lub faktur.

W kontroli ustalono, że płatności z tytułu zbadanych zakupów towarów i usług – w tym płatności z tytułu usług pocztowych, zakwalifikowanych do § 4610, za wyjątkiem przedpłat dokonywanych w celu nadawania przesyłek pocztowych z wykorzystaniem

maszyny do frankowania korespondencji – dokonywano przelewem, na podstawie 80 faktur lub rachunków. Analiza tych dowodów księgowych wykazała, że płatności dokonywano: w okresie do 10 dni przed upływem terminu płatności – w 32 przypadkach, od 11 do 20 dni przed upływem ww. terminu – w 29 przypadkach, od 21 do 30 dni przed upływem tego terminu – w 19 przypadkach.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, regulowanie płatności w ww. terminach wskazuje na niedokonywanie analizy wymagalnych terminów płatności, w celu rzetelnego zarządzania środkami na rachunku bankowym. Racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi, szczególnie w warunkach deficytu budżetowego polegać powinno – między innymi – na tym, aby zobowiązania regulowane były przez jednostki budżetowe z możliwie najmniejszym wyprzedzeniem w stosunku do obligatoryjnych terminów płatności.

W kontroli szczegółowemu badaniu – w celu wydania opinii o zgodności i wiarygodności ksiąg rachunkowych – poddano 182 zapisy księgowe oraz dowody księgowe, na podstawie których dokonano tych zapisów (179 dowodów). Łączna wartość zbadanej próby wynosiła 1.284,7 tys. zł, co stanowiło 57,3% wartości badanej populacji, wynoszącej 2.243 tys. zł, oraz 42,3% populacji ocenianej, która wynosiła 3.034,2 tys. zł.

Ustalono, że wszystkie badane dowody księgowe spełniały wymagania art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

Analiza ww. próby wykazała, iż 25 zapisów księgowych – spośród ww. zbadanych – nie spełniało wymagań art. 23 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*. W osiemnastu zapisach nie została określona prawidłowa data operacji gospodarczej, w trzech zapisach – prawidłowa data dowodu księgowego, w trzech kolejnych – zarówno data dowodu księgowego jak i data operacji gospodarczej, a w jednym zapisie – data dowodu, data operacji oraz numer faktury. Łączna wartość zapisów, obarczonych błędami, wynosiła 382,8 tys. zł, co stanowiło 17% wartości populacji badanej oraz 12,6% wartości populacji ocenianej.

Ustalono, że błędy w zakresie ewidencji dat operacji gospodarczych nie skutkowały na sprawozdawczość Sądu. Zdarzenia gospodarcze – udokumentowane fakturami, na podstawie których dokonano zapisów zawierających nieprawidłową datę operacji gospodarczej – zakwalifikowano do właściwych okresów sprawozdawczych.

Stwierdzono, że 16 błędnych zapisów – o łącznej wartości 325.435,70 zł, która stanowiła 85% wartości wszystkich zapisów obarczonych błędami – dotyczyło faktur, otrzymanych po dokonaniu przedpłaty za nadawanie przesyłek pocztowych za pomocą maszyny do frankowania korespondencji. Na fakturach tych, datą sprzedaży (operacji gospodarczej) była data wpływu zaliczki na rachunek Poczty Polskiej. Wartość pozostałych zapisów księgowych obarczonych błędami wynosiła łącznie 57.384,1 zł, co stanowiło 2,6 % wartości populacji badanej oraz 1,9 % wartości populacji ocenianej.

Najwyższa Izba Kontroli – ze względu na brak skutków ww. nieprawidłowości dla realizacji przez Sąd planu finansowego w 2011 r., niewielką wartość błędnych zapisów dotyczących dowodów stanowiących podstawę zapłaty, a także biorąc pod uwagę brak nieprawidłowości w zbadanych dowodach księgowych – pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych (zgodność).

Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie wyników badania ww. próby – pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych w zakresie sprawozdawczości bieżącej i rocznej za 2011 r.

Wszystkie zdarzenia gospodarcze, dotyczące 2011 r. – zgodnie z art. 20 ust. 1 cyt. ustawy *o rachunkowości* – zostały w Sądzie zakwalifikowane do właściwych okresów sprawozdawczych, a wydatki poniesione w wyniku tych zdarzeń – do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej. Stwierdzone w kontroli zaewidencjonowanie w księgach 2011 r. trzech dowodów księgowych (na łączną kwotę 20.048,18 zł), dokumentujących zdarzenia gospodarcze 2010 r. – pomimo iż dowody te wpłynęły do Sądu w styczniu 2011 r., przed określonym w *Polityce rachunkowości Sądu* terminem kwalifikowania zdarzeń do poprzedniego roku obrotowego – nie miało wpływu na prawidłowość sprawozdawczości budżetowej za rok 2011.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, rzetelnie i prawidłowo zostały sporządzone przez Sąd roczne sprawozdania budżetowe za 2011 r. (Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-Z, Rb-N).

W kontroli ustalono, że sprawozdania te sporządzono zgodnie z ewidencją księgową i w obowiązujących terminach przekazano je dysponentowi drugiego stopnia.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że dokumentacja, opisująca przyjęte w Sądzie zasady rachunkowości, zawierała elementy wymagane przez art. 10 ustawy *o rachunkowości*. W *Zakładowym planie kont Sądu* uwzględniono wszystkie zmiany, wprowadzone przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w *sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie:

- dokonywania zapisów księgowych w ewidencji Sądu zgodnie z wymogami art. 23 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pani Kierownik, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Pani Kierownik ma prawo zgłosić do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia.